

ความเชื่อมโยงระหว่าง การสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ
กับวัฒนธรรมไทย และอัตลักษณ์ไทย ในทัศนะของวัยรุ่นไทยภายใต้กรอบแนวคิดบนพื้นฐาน
แนวคิดการใส่รหัสและถอดรหัส ของ สจวร์ต ฮอลล์

Thai Teenagers' Opinions About the Intersection Between Twelve Thai National Core
Values Communication Campaign Related to Identity and Cultural Competencies Based
on Encoding-Decoding (Stuart Hall) Conceptual Framework

อุษา ศิลป์เรืองวิไล

Usa Silraungwilai

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Faculty of Communication Arts, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคมรัฐบาลไทยได้เปิดตัวโครงการการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจอันดีในสังคมไทย ด้วยรัฐบาลไทยคาดหวังที่จะเสริมสร้างค่านิยมไทยและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันผ่านค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งศึกษาว่าวัยรุ่นไทยมีทัศนะว่าการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย อย่างไร ภายใต้กรอบแนวคิดการใส่รหัสและถอดรหัส ของ สจวร์ต ฮอลล์ ที่น่าสนใจคือผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เจาะลึกและอภิปรายกลุ่ม พบว่าโครงการการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ เป็นความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมไทยและอัตลักษณ์ไทย

คำสำคัญ: ค่านิยมหลักของไทย, อัตลักษณ์ไทย, วัฒนธรรมไทย

Abstract

On 11 July 2014, Thai Government launched the Twelve Thai national core values communication campaign to share some common conceptions about creating and re-creating understanding in Thai society (Royal Thai Government website, 2014). As the Thai Government expected to construct Thai values and reinforce unity through these twelve Thai national core values, therefore this study aimed to study the Thai teenagers' opinions about the intersection between Twelve Thai national core values communication campaign related to identity and cultural competencies based on Encoding-decoding (Stuart Hall) conceptual framework. Interestingly, the findings from in-depth interview and focus group discussions showed that the twelve Thai national core values communication campaign is considered as "The intersection between Thai identity and Thai cultural competencies".

Keywords: Thai national core values, Thai identities, Thai cultural competence

บทนำ

นโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. กำหนดขึ้นเพื่อ มุ่งหวังสร้างประเทศไทยในอนาคตให้เข้มแข็ง ซึ่งการที่ ประเทศไทยจะเข้มแข็งได้ ต้องมีคนในชาติที่เข้มแข็งก่อน ดังนั้นจึงกำหนดค่านิยมหลักของคนไทยให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้คนไทยใช้เป็นแนวทางประพฤติตน โดยค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ (รัฐบาลไทย, 2557) มีดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
 3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
 4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
 5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
 6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแผ่และแบ่งปัน
 7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
 8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่
 9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการ เมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
 11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา
 12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และ ของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง
- ด้วยรัฐบาลไทยคาดหวังที่จะเสริมสร้างค่านิยม

และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมไทย ค่านิยมหลัก ของไทย 12 ประการเป็นค่านิยมที่ถูกปลูกฝังจากคนไทย รุ่นเก่าไปยังสมาชิกใหม่ของสังคม (เดลินิวส์ออนไลน์, 2558) โดยนโยบายการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการนี้ เมื่อนำมาศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการใส่รหัส และถอดรหัส ของ สจวร์ต ฮอลล์ แล้ว การตีความหมาย ของสารนั้น ขึ้นอยู่กับการผลิตวาทกรรมของผู้ส่งสาร และ ผู้รับสารถอดรหัสและตีความหมายออกมา ในรูปที่ตน เข้าใจจากวาทกรรมของผู้ส่ง หากวาทกรรมของผู้ส่งไม่เข้ากับบริบทของชุมชนก็ย่อมได้รับการต่อต้าน และต่อรอง สร้างความหมายใหม่ขึ้นมา (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2551)

ในฐานะนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะศึกษาว่า วิทยุรุ่นใหม่มีทัศนคติเกี่ยวกับการสื่อสาร เรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการว่า มีความเชื่อมโยง กับ วัฒนธรรมไทย และอัตลักษณ์ไทย อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเชื่อมโยง ระหว่าง การสื่อสาร เรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ กับ วัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย ในทัศนะของวิทยุรุ่นใหม่

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดบนพื้นฐานแนวคิด การใส่รหัสและ ถอดรหัส (Stuart Hall)

ศึกษาความเชื่อมโยง ระหว่าง การสื่อสารเรื่อง ค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ กับ วัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย ในทัศนะของวิทยุรุ่นใหม่ โดยให้วิทยุรุ่นใหม่ แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการนำค่านิยมที่ดี ที่คนไทย 12 ประการ มาปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างและรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมไทยและอัตลักษณ์ไทย ท่ามกลางกระแสโลก ที่ซึ่งพื้นที่ทางวัฒนธรรมไม่มีขอบเขตชัดเจน กระแสนิยม วัฒนธรรมต่างชาติ เช่น วัฒนธรรมเกาหลี วัฒนธรรมญี่ปุ่น และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลจาก ประเทศทางแถบตะวันตก สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน ภายใต้การนำของ สจวร์ต ฮอลล์ ที่วิพากษ์วัฒนธรรมศึกษา ในอังกฤษ ภายใต้บริบทประวัติศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง

บนเกาะอังกฤษยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การเมืองของกลุ่มซ้ายใหม่ และให้ความสนใจศึกษา วัฒนธรรมของคนสามัญธรรมดาหรือพบเห็นในชีวิต ประจำวัน บรรยายภาพการต่อต้านสงครามเวียดนามในปี ค.ศ. 1968 เป็นการศึกษาวัฒนธรรมที่ถูกมองข้าม โดยเน้น กระบวนการวิพากษ์อำนาจและความไม่เท่าเทียม และเน้น ที่พลังของกระบวนการในฐานะที่เป็นปฏิบัติการของ มนุษย์ภายใต้ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนทางวัฒนธรรมที่ สามารถสร้างได้หลากหลายภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไข ทางสังคมที่สิ้นไปของวัฒนธรรมบริโภคนิยมในระบบทุนนิยมยุคหลัง ทำให้การศึกษาวัฒนธรรมหันมาสนใจ “การเมืองของวัฒนธรรม” และมีการนำวัฒนธรรมศึกษา สัมพันธ์กับเรื่องนโยบายเชิงวัฒนธรรม การจัดการทาง วัฒนธรรม อุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรม และพลเมืองเชิง วัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้เป็นปฏิบัติการทางการเมือง ที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและความไม่แน่นอนในการดำเนินชีวิต มนุษย์ต้องพบกับความแตกต่างทางความคิดเชื่อชาติ และ วัฒนธรรม ประเด็นปัญหาสำคัญ ๆ ที่วัฒนธรรมศึกษา บนเกาะอังกฤษสนใจวิเคราะห์ศึกษา โดยเฉพาะ สื่อสมัยใหม่ ภาษาอุดมการณ์ หรือ วาทกรรม และ วัฒนธรรมร่วมสมัย สามารถนำมาพิจารณาประเด็นปัญหาและทิศทางการศึกษา ด้านวัฒนธรรมศึกษาในบริบทของสถานการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองในประเทศไทย

สจวร์ต ฮอลล์ (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2551, น. 666-669) ได้แสดงทัศนะว่า สื่อสาร คือ เรื่องของการสร้างการถ่ายทอดและการรับ ดังนั้นวัฒนธรรม จึงมิใช่เพียงแค่สื่อจาก “กลุ่มผู้ส่ง” ถึง “กลุ่มผู้รับ”

ถ้าหากผู้ส่งสาร สามารถโน้มน้ำใจผู้รับสารให้ คล้อยตามได้นั้นมิได้หมายความว่าผู้รับสารอ่อนแอและ ตั้งรับ แต่เป็นเพราะองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของการ “ใส่รหัส” และ “ถอดรหัส” ในขณะนั้น ช่วยสร้างบริบท ที่เอื้อการส่งและรับความหมายเช่น เมื่อเราเห็นภาพนักเรียน ยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า (ความจริง) หากผู้ส่งสาร พยายามติดตั้งรหัสความหมาย (encode) ว่านั่นหมายถึง การแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ผู้ส่งสาร) และผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐาน ของกลุ่มผู้รับสารคนไทย การตีความเนื้อหาสาระ (ภาพ นักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า) ก็จะไปในทิศทาง

เดียวกัน แต่หากผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐาน ของกลุ่มผู้รับสารที่ไม่ใช่คนไทย การตีความเนื้อหาสาระ (ภาพนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า) ก็จะไปในทิศทางที่หลากหลาย

ดังนั้น สจวร์ต ฮอลล์ จึงให้ทัศนะไว้ว่า การสื่อสาร แต่ละครั้ง มักเกิดการตีความ 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) จุดยืน ตามผู้ส่ง (preferred reading) คือ ตีความหมายตรงตามที่ ผู้ส่งต้องการ (2) จุดยืนแบบต่อรอง (negotiated reading) คือ ตีความหมายปรับเปลี่ยนเล็กน้อยและ (3) จุดยืน ตรงกันข้าม (oppositional reading) คือ ตีความหมาย กลายสภาพกลับด้าน เพียงแต่สัดส่วนมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการ “ใส่รหัส” ของผู้ส่งสาร และ “ถอดรหัส” ของผู้รับสารการถอดรหัสความหมาย ของผู้รับสาร

อนุมงคล ศิริเวทิน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “แรงจูงใจ และระดับความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ชาวจีนในประเทศไทย” โดยใช้แนวคิดเรื่อง ‘การเข้ารหัส/ ถอดรหัส’ ของสจวร์ต ฮอลล์ มาวิเคราะห์การเข้ารหัส/ ถอดรหัสการบริโภคอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยในทัศนะ ของนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 200 คน เพื่อทราบถึงแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ชาวจีนในการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และเพื่อ ทราบถึงระดับความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการ เดินทางไปเยือนแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ในประเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยว ในประเทศไทย ถอดรหัสการบริโภคอัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมไทยเชื่อมโยงกับธรรมชาติและวิถีที่มีการ เผยแพร่ผ่านสื่อที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ และ สื่อใหม่ทั้งโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต ที่มีการ เข้ารหัสความหมายการบริโภคอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ไทยแบบซ้ำ ๆ

วรางคณา ไช้มุก (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “การเข้า รหัสและการถอดรหัสของโฆษณาส่งเสริมสังคมทาง โทรทัศน์ไทยในปีพ.ศ. 2551” ที่ใช้แนวคิดเรื่อง ‘การเข้ารหัส/ ถอดรหัส’ ของสจวร์ต ฮอลล์ มาวิเคราะห์การเข้ารหัสและ การถอดรหัสของโฆษณาส่งเสริมสังคมทางโทรทัศน์ไทย ในปี พ.ศ. 2551 วรางคณา พบว่า การถอดรหัสของผู้รับสาร เป็นไปในทิศทางเดียวกับจุดยืนตามผู้ส่ง (preferred reading)

คือ ติความหมายตรงตามผู้ส่งต้องการ เมื่อผู้ส่งสารพยายามเข้ารหัสสัญญาณ (encode) ด้วยเครื่องมือของตัวบทที่หลากหลาย เพื่อสร้างเงื่อนไขการรับรู้ และเพื่อควบคุมการอ่านความหมายให้ตรงตามผู้ส่งสารต้องการอย่างรัดกุม และผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานประสบการณ์ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยมและอุดมการณ์ของผู้รับสารที่อยู่ภายใต้กรอบเดียวกัน การตีความเนื้อหาสาระก็จะไปในทิศทางเดียวกัน แต่หากผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานประสบการณ์ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยม และอุดมการณ์ของผู้รับสารที่อยู่ภายใต้กรอบที่หลากหลาย การตีความเนื้อหาสาระก็จะไปในทิศทางที่หลากหลาย โดยผู้รับสารที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีแนวโน้มตีความเนื้อหาสาระก็จะไปในทิศทางที่ต้องการต่อรองความหมายเสียใหม่ที่แตกต่างไปจากความตั้งใจของผู้ส่งสารอื่น แต่ไม่ได้มีลักษณะคัดค้านโดยตรง (negotiated หรือ alternative reading) กล่าวคือ เป็นลักษณะเห็นด้วยในหลักการ แต่ไม่เห็นด้วยในรายละเอียดเพราะคิดว่าขึ้นอยู่กับสถานการณ์อื่น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม มีบางคนในกลุ่มนี้ที่ถอดรหัสด้วยจุดยืนที่ต่อต้านหรือขัดแย้งกับความหมายที่ผู้ส่งสารใส่รหัสมา (oppositional reading)

ณัฐสุพงศ์สุขโส (2553) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงและธำรงรักษาโครงสร้าง “ชนชั้น” ศึกษากรณีการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลในสังคมไทย” โดยใช้แนวคิดเรื่อง ‘การเข้ารหัส/ถอดรหัส’ ของสจวร์ต ฮอลล์ มาวิเคราะห์การเข้ารหัสความหมายการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอล และการถอดรหัสของความหมายและปฏิบัติการในการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอล พบว่า การเข้ารหัสความหมายฟุตบอลหรือกลุ่มของผู้ส่งสารจะแปรผันไปตามประสบการณ์ ภูมิหลัง ค่านิยม และอุดมการณ์ของผู้รับสาร การถอดรหัสของผู้รับสารจะขึ้นอยู่กับ โครงสร้างชนชั้น กล่าวคือ ผู้รับสารมีการรับรู้และตีความหมายภายในกรอบความหมายที่ผ่านการเข้ารหัสที่แตกต่างกันไปตามแต่ละชนชั้น โดยผู้รับสารแต่ละชนชั้นจะมีแบบแผนการบริโภคที่เหมือนกันในเชิง “ประเภท” (similarity in kind) และจะแตกต่างกันในเชิง “ระดับ” (difference in degree) สำหรับการถอดรหัสความหมายและปฏิบัติการในการบริโภควัฒนธรรมฟุตบอลที่เป็นแบบแผนการบริโภคฟุตบอล ผู้รับสารชนชั้นเดียวกันจะถอดรหัสความหมายของสัญญาณ

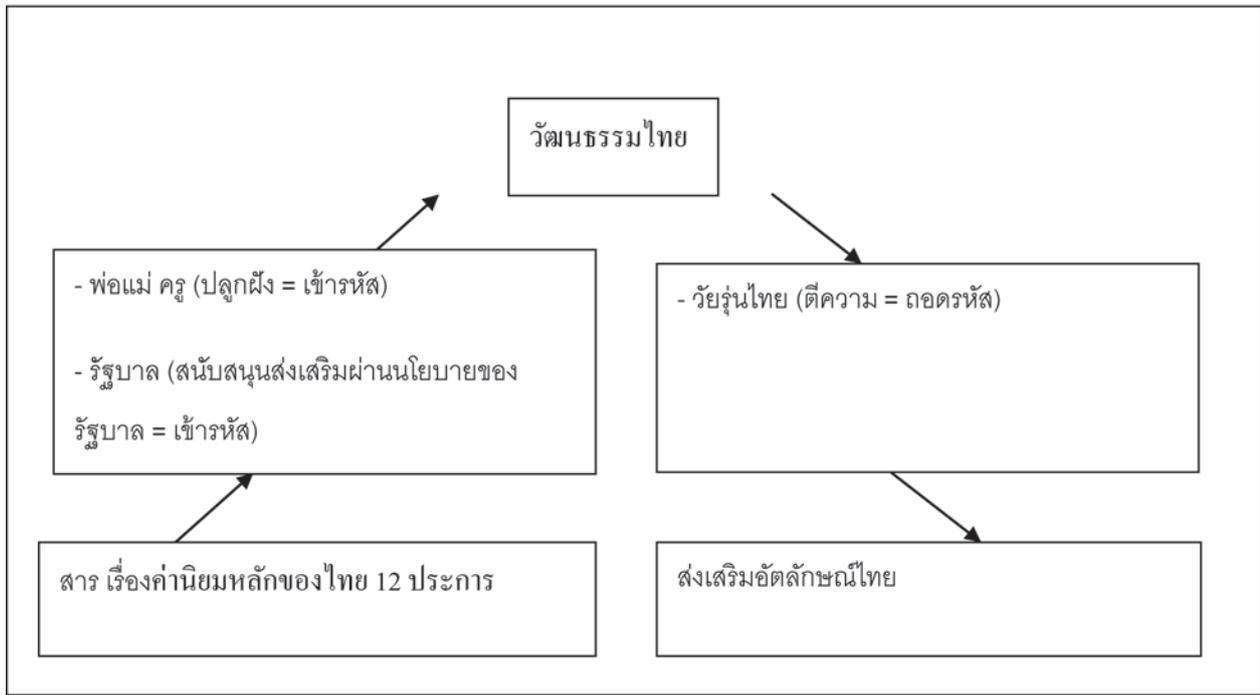
ไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้รับสารจะถอดรหัสสัญญาณโดยอาศัยการตีความจากบริบท ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษาชนชั้นของตนไว้

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของฟารีดา เจอะอะ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง “ดิสลัดด์ ณ แคนใต้: การเข้ารหัสความหมายสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยผ่านสื่อ” โดยใช้แนวคิดเรื่อง ‘การเข้ารหัส/ถอดรหัส’ ของสจวร์ต ฮอลล์ มาวิเคราะห์การเข้ารหัส/ถอดรหัสความหมายสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยผ่านสื่อ โดยฟารีดาให้ความสนใจศึกษาการกำหนดแนวคิดของสื่อนำเสนอเรื่องวิถีชีวิตจากคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยให้คนนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยได้รับรู้และการนำเสนอเรื่องราววิถีมุสลิมจากข้างนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยเพื่อให้คนข้างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยได้เห็น ผลการศึกษาของฟารีดาพบว่า สื่อได้เข้ารหัสความหมายของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในแง่ลบเอาไว้มากมาย ซึ่งกรอบการเข้ารหัสในแง่ลบจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดภาพรหัสความหมายของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในแง่ลบในทัศนะผู้รับสารเช่นกัน และอาจทำให้ผู้รับสารที่เป็นคนนอกพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ถอดรหัสความหมายสถานการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แตกต่างจากความคิดของคนในพื้นที่

ฟารีดาจึงมีข้อเสนอแนะให้สื่อในฐานะผู้ส่งสารที่ต้องเข้ารหัสความหมายของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในแง่ลบบวกเพิ่มขึ้นเพื่อถ่วงดุลความรู้สึกและสร้างความหมายของการอยู่ร่วมกันในสังคม ทั้งนี้ฟารีดาเสนอแนะให้สื่อเข้ารหัสความหมายโดยเน้นการเข้ารหัสด้วยการใช้สัญญาณที่สื่อความหมายว่าอัตลักษณ์ของผู้คนส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอัตลักษณ์หนึ่งของคนไทยที่เป็นเชื้อชาติหนึ่งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดบนพื้นฐานแนวคิด การใส่รหัสและถอดรหัส ของสจวร์ต ฮอลล์ เพื่อใช้ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่าง การสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ กับ วัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย ในทัศนะของวัยรุ่นไทยเสนอเป็นภาพได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดบนพื้นฐานแนวคิด การเข้ารหัส/ถอดรหัสของสจวร์ต ฮอลล์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นไทยเกี่ยวกับโครงการการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาความเชื่อมโยง ระหว่าง การสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ กับวัฒนธรรมไทยและ อัตลักษณ์ไทย โดยดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ถึง 27 พฤศจิกายน 2558 เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา

การเก็บข้อมูลเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกนักศึกษามหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (00328210: cross-cultural communication) จำนวนทั้งสิ้น 22 คน เท่านั้น โดยตั้งคำถามว่า “วัยรุ่นไทยมีทัศนคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย อย่างไร”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อตอบคำถามวิจัย “วัยรุ่นไทยมีทัศนคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย อย่างไร” ผู้วิจัยสร้างแผ่นลงรหัส หรือ coding sheets เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่รวบรวมมาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกนักศึกษามหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (00328210: cross-cultural communication) จำนวนทั้งสิ้น 22 คน โดยให้นักศึกษาอธิบายว่า การสื่อสารเรื่องค่านิยมของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับ วัฒนธรรม และ อัตลักษณ์อย่างไร โดยจัดบันทึกข้อมูลลงแผ่นจัดบันทึกข้อมูล RQ1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ซึ่งผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากวิเคราะห์แผ่นจัดบันทึกข้อมูล RQ1 โดยใช้การตีความจากข้อมูลที่รวบรวมมา เพื่อตอบคำถามงานวิจัย “วัยรุ่นไทยมีทัศนคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมไทย และ

อัตลักษณ์ไทยอย่างไร” โดยในการประมวลผลการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอและสรุปผลวิเคราะห์ในรูปแบบบทความ (text presentation) (สุชาติดา บวรกิตติวงศ์, 2548, หน้า. 61-68)

ผลการวิจัย

วัยรุ่นไทยมีทัศนคติเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทย และ อัตลักษณ์ไทย ดังนี้

1. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตการเป็นอยู่การใช้ชีวิต การปฏิบัติตนกับผู้อาวุโสกว่า และส่วนเอกลักษณ์ไทยก็เช่นกัน ถ้าคนต่างชาติแวะเข้ามาท่องเที่ยวในบ้านเมืองเราเราก็ควรปฏิบัติตามหรืออาจจะอยู่ในสัญชาตญาณก็เป็นได้ คือ การสวัสดี ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ เป็นต้น เพราะสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นถือว่าเป็นวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทยอย่างหนึ่ง

2. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ หลักค่านิยม 12 ประการของไทยได้มุ่งหวังให้คนไทยเข้มแข็ง ไม่ลืมความเป็นไทยและให้ประเพณีปฏิบัติของคนไทย อีกทั้งยังแสดงให้เห็นคิดว่าหลักที่คนไทยควรปฏิบัติคืออะไร โดยค่านิยม 12 ประการแสดงออกถึงความเป็นไทยอย่างมาก เช่น ภาพนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า นั้นหมายถึง การแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์

3. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การสื่อสารเรื่องค่านิยมโยงกับวัฒนธรรมไทยเช่น วัฒนธรรมระดับชาติ เช่น ทุก 8 โมง ทุกคนต้องยืนตรงร้องเพลงชาติ หรือ 18.00 น. เช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น เราเดินเล่นอยู่ที่สวนสาธารณะ เมื่อถึงเวลาเพลงชาติดังขึ้น ทุกคนจะหยุดกิจกรรมนั้น ๆ แล้วยืนตรง เป็นต้น หรือเมื่อเราไปโรงภาพยนตร์ ก่อนแสดงจะต้องมีเพลงสรรเสริญพระบารมีขึ้น ทุกคนจะต้องยืนทุกครั้ง เป็นต้น ตัวอย่างการสื่อสารเชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ไทย เช่น การยกมือไหว้ เราต้องไหว้เมื่อ

ทักทาย, ขอขอบคุณ, ขอโทษ, แสดงความเคารพต่าง ๆ การทักทายของแต่ละประเทศจะไม่เหมือนกัน เช่น ยุโรป จะเป็นการจับมือ (shake hand) ญี่ปุ่นจะเป็นการก้มหัวแล้วพูด ส่วนของไทยก็จะยกมือไหว้ แล้วกล่าวสวัสดี เป็นต้น

4. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยม 12 ประการ เช่น การไหว้ เป็น วัฒนธรรมไทยที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย การไหว้แสดงออกถึงความนอบน้อม ความมีสัมมาคารวะ บ่งบอกถึงความเคารพ เชื่อมโยงกับค่านิยม 12 ประการ ในข้อที่กล่าวถึง การเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า นั้นหมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของความเป็นไทย ความเชื่อมโยงเอกลักษณ์ไทยกับค่านิยม 12 ประการ เช่น การเคารพธงชาติไทยในทุก ๆ 08.00 น. หรือ 18.00 น. ของประเทศไทย ถือเป็นเอกลักษณ์ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน บ่งบอกถึงความเป็นชาติไทย ความสำนึกรู้คุณแผ่นดิน เชื่อมโยงกับค่านิยม 12 ประการ ข้อ 1 รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

5. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ตัวอย่าง เช่น ภาพที่เด็กนักเรียนตั้งแต่แถวเคารพธงชาติไทย ร่วมกัน ร้องเพลงชาติไทยอย่างภาคภูมิใจ ค่านิยม 12 ประการ คือ การรักชาติ

6. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยม 12 ประการ เป็นเหมือนวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดกันมา เช่น การไหว้ ที่ผู้ใหญ่สอนเราให้ทำตั้งแต่เล็ก ๆ การนอบน้อม ถ่อมตน การยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ การถูกปลุกฟังให้ตั้งใจเรียน โตมาจะได้หน้าที่การงานที่ดี เป็นสิ่งที่คนไทย ปฏิบัติตาม ๆ กันมาหรือที่เรียกกันว่าวัฒนธรรมไทย

7. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยมทั้ง 12 ประการ นั้นมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของไทยและเอกลักษณ์ของความเป็นไทยเป็นอย่างมาก เพราะค่านิยมทั้ง 12 ประการนั้นเป็นพื้นฐานของความเป็นไทยอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการไหว้ การเสียสละ การอ่อนน้อมถ่อมตน

ซึ่งก็ตรงกับค่านิยมประการที่ 5, 9 และ 12 เพราะเอกลักษณ์
ความเป็นไทยก็คือ การยิ้ม การไหว้ การสวัสดี ซึ่งล้วนแล้ว
แต่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยและวิถีชีวิตของคนไทย
อีกด้วย เพราะฉะนั้นแล้วถ้าเรานำแนวคิดเรื่อง สัญญา
(sign) มาอธิบายการสื่อสารของค่านิยมก็จะเป็นได้ชัดเจนว่า
สัญญาที่คือความคิดความเชื่อวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมที่
คนไทยเป็นอยู่ก็คือ การไหว้ ทักทาย การให้อภัย การเสียสละ
เพราะฉะนั้นแล้วสิ่งเหล่านี้จึงเชื่อมโยงกับค่านิยมที่ตรงกับ
วิถีชีวิตคนไทยและเอกลักษณ์คนไทยในชีวิตประจำวัน
รัฐบาลจึงอยากปลูกฝังให้คนไทยเรายึดหลักค่านิยมทั้ง 12
ประการ ไว้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งลึก ๆ แล้ว
ค่านิยมทั้ง 12 ข้อก็ล้วนแต่เป็นวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของ
คนไทยทั้งนั้น

8. วิทยุร่วมไทยมีทัศนะว่า ค่านิยม 12 ประการมีความ
เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยมทั้ง 12
ประการ นั้นมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของไทยและ
เอกลักษณ์ของความเป็นไทย กล่าวคือ ค่านิยมไทยส่วนใหญ่
มีการจัดทำเป็นภาพ ค่านิยมไทย 12 ประการ โดยอาจใช้เป็น
ภาพการ์ตูนที่สื่อให้เข้าใจต่อการทำความดี การรักชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผู้พิชิตขอบขั้วดี และมีภาพประกอบ
เพื่อความเข้าใจ เป็นการนำเอาภาพพวกนี้สื่อความหมาย
ตามภาพให้เด็กเข้าใจและปลูกฝังการเป็นคนดีของเด็ก
ตั้งแต่ยังเล็ก

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรียังได้
ขับเคลื่อนโครงการการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับค่านิยม 12
ประการ ในการให้ดารานักแสดง นักร้อง ร้องเพลงค่านิยม
12 ประการ โดยมีการทำมิวสิกวิดีโอเพลงในรูปแบบของ
วัฒนธรรมไทย เช่น การไหว้ความซื่อสัตย์ความกตัญญู
ความดีทำได้ โดยมุ่งเน้นให้คนไทยมีความสำนึกและมี
การถ่ายทอดความรู้สึกจากเนื้อเพลงและภาพเพื่อรณรงค์
ความเป็นไทยตามนโยบายที่ตั้งขึ้น การกำหนดยุทธศาสตร์
ขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
ใน 3 ระดับแรกได้แก่ ระดับชาติ รณรงค์วิถีถิ่นวิถีไทย
มุ่งเน้นเรื่องเอกลักษณ์ไทยในการดำเนินชีวิตประจำวัน
ได้แก่ การยิ้ม การไหว้สวัสดีขอบคุณขอโทษ มีวินัยน้ำใจ
ไมตรี ตลอดจนปัจจัยสี่ทั้งอาหารไทย อาหารถิ่น ภาษาดิน
ภาษาไทย และการแต่งกาย โดยรณรงค์ให้เกิดขึ้นอย่าง
เป็นรูปธรรมในครอบครัว นอกจากนี้ยังได้นำดาราศิลปิน

มาเป็นต้นแบบในการนำเสนอ ประเพณี ศาสนา และ
วัฒนธรรมร่วมกัน เพื่อเกิดการตระหนักรับรู้ถึงเอกลักษณ์
ตามนโยบายของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
นั้นเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยที่สืบต่อกันมา
เป็นการทำซ้ำให้เห็นบ่อยจนเกิดเป็นความเคยชิน เช่น
การถ่ายทอดการไหว้การมีน้ำใจซื่อสัตย์ต่อคนอื่น โดย
ล้วนแต่เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยทั้งสิ้น

9. วิทยุร่วมไทยมีทัศนะว่า ค่านิยม 12 ประการมีความ
เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การเชื่อมโยง
วัฒนธรรมไทยกับค่านิยม 12 ประการ เช่น การสวัสดี (ไหว้)
เป็นภาพอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตน ซึ่งตรง
กับค่านิยมประการที่ 5 นั้นเองดังนั้นหากเราหรือคนในสังคม
ซำรงและรักษาเรื่องค่านิยมไทย 12 ประการนั้นแล้ว ความ
เข้มแข็งของคนในชาติก็จะเป็นปึกแผ่นมีความสามัคคี
ต่อกันอยู่บนพื้นฐานที่ดีเช่นกันก็จะทำให้คนอื่นสามารถ
รับรู้ได้ว่า เรามีเอกลักษณ์ความเป็นไทย (Thai identity)
นั่นเอง

10. วิทยุร่วมไทยมีทัศนะว่า ค่านิยม 12 ประการมีความ
เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การรณรงค์
เรื่องค่านิยม 12 ประการ เป็นการทำให้เราซึมซับวัฒนธรรม
ไปโดยไม่รู้ตัว เพราะค่านิยม 12 ประการนั้นเป็นอะไรที่
คนไทยคุ้นเคยและทำเป็นประจำอยู่แล้ว

11. วิทยุร่วมไทยมีทัศนะว่า ค่านิยม 12 ประการ
มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การสร้าง
ค่านิยม 12 ประการ นั้น ถูกสร้างขึ้นมาจากคณะ คสช.
โดยมีพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เหน้นำ
ประเทศค่านิยม 12 ประการเป็นสิ่งที่คนไทยปฏิบัติกันเป็น
ประจำอยู่แล้ว แต่เราอาจจะหลงลืมมันไปบ้าง ท่านนายก
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงต้องการที่จะสื่อให้คนไทย
รุ่นหลังหรือรุ่นก่อนได้ตระหนักถึงความเป็นไทยไม่หลงลืม
มันไปโดยการทำให้เห็นว่า ค่านิยม 12 ประการนี้ จริง ๆ
มันคือสิ่งที่คนไทยปฏิบัติกันมานานแล้ว เช่น การไม่เห็น
แก่ตัวเอง ช่วยเหลือคนอื่น ช่วยเหลือสังคมไม่โกงกัน มีน้ำใจ
ให้แก่กัน แบ่งปันกัน รวมทั้งการไหว้การเคารพกันก็เป็น
ส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตคนไทยและเป็นหนึ่งในค่านิยม 12
ประการ ดังนั้นค่านิยม 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับ
วัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เพราะ

ค่านิยมก็สามารถแสดงให้เห็นว่าคนไทยเป็นอย่างไรมีความเป็นอยู่ใช้ชีวิตอย่างไร

12. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยมของไทย 12 ประการ มีการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยคือ ถูกสร้างขึ้นมาจากวัฒนธรรมดั้งเดิมและเอกลักษณ์ดั้งเดิมของคนไทยที่หายไปตามกาลเวลา โดยที่ค่านิยม 12 ประการจะหมายถึงด้านวัฒนธรรมไทยได้ว่าให้อนุรักษ์และสืบทอดประเพณีศิลปะต่าง ๆ ของคนไทยให้มีการสืบทอดต่อไปแต่เอกลักษณ์ของคนไทยในอดีตที่ทั่วโลกรับรู้เกี่ยวกับคนไทยคือ การยิ้มการมีน้ำใจ ดังนั้นค่านิยม 12 ประการได้รวมเอาเอกลักษณ์ของคนไทยกลับมา ซึ่งเป็นตัวชี้ว่านี่แหละคนไทยที่มีความแตกต่างจากคนทั่วโลก ตัวอย่างค่านิยม 12 ประการกับวัฒนธรรมไทย เช่น การอนุรักษ์ สืบสานวัฒนธรรมในข้อที่ 5 ของค่านิยม 12 ประการ เช่น การอนุรักษ์ประเพณีลอยกระทง คนไทยจะลอยกระทงเพื่อเป็นการขอโทษพระแม่คงคาที่ทำสืบเนื่องต่อกันมา จะตรงกับค่านิยม 12 ประการในข้อที่ 5 โดยที่ยังมีการจัดงานลอยกระทงขึ้นทุกปี และตัวอย่างค่านิยม 12 ประการกับเอกลักษณ์ไทย เช่น ค่านิยม 12 ประการข้อที่ 2 “เสียสละอดทน มีวินัย” ตัวอย่างในข้อนี้ก็คือ การเสียสละ มันไม่ได้หมายถึง การเสียสละเพื่อชาติเพียงอย่างเดียว มันยังรวมถึงเรื่องเล็ก ๆ ที่สามารถทำได้ด้วย ตัวอย่างเช่น การลุกให้คนท้องนั่ง ก็คือเป็นการเสียสละ และถ้าพูดถึงเอกลักษณ์ของคนไทยมันจะไปเชื่อมโยงกับการมีน้ำใจไมตรีต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยที่เด่นชัด

13. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การสื่อสารเรื่องค่านิยมของไทย 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ไทย ก็คือ การที่เราเชื่อมโยงทั้งวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ไทยเข้าด้วยกันเพื่อให้ประชาชนเข้าใจในวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ โดยมีการนำเอาทั้งสองอย่างนี้มารวมกันโดยทำเป็นเพลงค่านิยม 12 ประการ เพื่อให้คนดูเข้าใจและเข้าถึงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยได้ง่ายยิ่งขึ้น

14. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การสื่อสารค่านิยมไทย 12 ประการ นายกรัฐมนตรี มีการกำหนด

ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ ใน 3 ระดับ คือ ระดับชาติ วัฒนธรรมค่านิยมวิถีไทย มุ่งเน้นเรื่องเอกลักษณ์ไทยในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การยิ้มไหว้ สวัสดี ขอบคุณ ขอโทษ มีวินัย ก็จะสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของไทย เพราะเราทำแบบนี้ในชีวิตประจำวันปลูกฝังให้มีการไหว้ สวัสดี มีน้ำใจ มาตั้งแต่รุ่นก่อน ๆ และยังมีอาหารไทยอาหารประจำถิ่น ภาษาบ้านเกิดของเราและการแต่งตัว อันนี้จะสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณีไหน เพราะมีการแต่งกายที่เรียบร้อยและมีภาษาที่เป็นประจำถิ่นของเรามีอาหารไทยที่น่ากิน ชาวต่างชาติที่มาในประเทศไทยก็จะชอบอาหารไทยส่วนมาก

15. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ค่านิยม 12 ประการ คือ ค่านิยมของคนไทยที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดขึ้นมา เพื่อให้คนไทยมีเอกลักษณ์ในการรักษาวัฒนธรรมไทยไว้ และ วัฒนธรรมที่เห็นได้ชัดทั่วไป ก็คือ การยิ้ม ไหว้ ขอบคุณขอโทษ มีวินัยน้ำใจไมตรี ทั้งหมดก็คือเอกลักษณ์ของไทยที่ท่านนายกรัฐมนตรีต้องการที่จะนำค่านิยม 12 ประการนี้มาเชื่อมต่อกับวัฒนธรรมไทยเพื่อให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ถึงวัฒนธรรมของคนไทย และที่ซึมซับวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทย เมื่อมีการสร้างวัฒนธรรมแล้ววัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะเป็เอกลักษณ์ที่สืบทอดกันมายาวนานและจะมีการสืบทอดต่อกันไปอีก วัฒนธรรมของคนไทยมีมากมายแต่คนต่างชาติอาจไม่รู้ว่านี่คือวัฒนธรรมของคนไทยเอกลักษณ์ไทย นายกรัฐมนตรีจึงได้สร้าง ค่านิยม 12 ประการ ขึ้นมา เพื่อให้ทั้งคนไทยและคนต่างชาติเข้าใจกันมากขึ้น เช่น การไหว้ ก็คือส่วนหนึ่งในค่านิยม 12 ประการ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ไทยมานานแล้ว คือ การยิ้ม ไหว้ ทักทายกัน ซึ่งค่านิยมทั้ง 12 ประการนั้น มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยและเอกลักษณ์ไทยอย่างเด่นชัด และเข้าใจได้ง่าย เมื่อทุกคนพูดถึงค่านิยม 12 ประการ ทุกคนก็จะนึกถึงความเป็นไทย วัฒนธรรมของไทยที่สืบทอดกันมายาวนานจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย

16. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ วัฒนธรรม คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ชุมชน เป็นทั้งสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ เช่น บทกวีนิพนธ์

ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ได้ถ่ายทอดและเกิดการ เรียนรู้จนถือปฏิบัติสืบทอดต่อมาเรื่อย ๆ จนเป็นตัววัดระดับ ความเจริญของสังคมของสังคมนั้น ส่วนเอกลักษณ์ไทยนั้น หมายถึงเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นตัวชี้ลักษณะเฉพาะ บุคคล สังคม ชุมชน หรือประเทศนั้น ๆ เช่น ภาษา เชื้อชาติ และวัฒนธรรมท้องถิ่น สรุปคือ ลักษณะที่ไม่เหมือนคนอื่น หรือคุณสมบัติเฉพาะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การรักษาวินัยธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ซึ่งจะสอดคล้องเกี่ยวกับการให้ หากคนไทยนำไปปฏิบัติเป็นประจำก็จะทำให้เกิด การกระทำดังกล่าว หรือการให้แบบไม่รู้ตัว ซึ่งจะก่อให้เกิด กลายเป็น “มายาคติ” ใต้นั้นเอง คือก่อให้เกิดเป็นภาพและ ทำให้เกิดการปฏิบัติตาม จนการให้ถือเป็นเอกลักษณ์ ของไทยที่ไม่เหมือนใคร เมื่อมีคนเห็นการให้ก็จะสามารถ รู้ได้ในทันทีว่า หมายถึง การมีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีการ เคารพผู้ใหญ่หรือผู้มีฐานะสูงกว่า นอกจากนี้ การให้ยัง หมายถึง การสวัสดิ ขอบคุณ ขอบโทษ การกระทำดังกล่าว อาจมีการยึดที่เป็นเอกลักษณ์ของไทยอย่างหนึ่งไปด้วย เมื่อส่งต่อความรู้สึกรักที่จริงใจนั่นเอง

17. วัฒนธรรมไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการ มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การสื่อสารเรื่องค่านิยมของไทย 12 ประการ ได้มีความ เชื่อมโยงกับ วัฒนธรรมไทย (Thai culture) พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้เห็นความสำคัญในวัฒนธรรมไทยจึงจัดตั้ง ค่านิยม 12 ประการมาเพื่อให้คนไทยสำนึกรักกษัตริย์ บ้านเมือง และรักความเป็นวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ได้ สืบทอดต่อ ๆ กันมาโดยมีการเชิญชวนกระทรวงวัฒนธรรม ให้มีการจัดงาน วัฒนธรรม โดยเบื้องต้นจะมีการนำ ภาพลักษณ์ที่ดี วัฒนธรรมของไทยไปสื่อให้กับเวทีโลก เป็นการสื่อสารวัฒนธรรมไทยไปยังคนทั่วโลกเพื่อให้เป็น การนำเสนอถึงความดีงาม ความสวยงามของวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบทอดกันมาและเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกที่ เมืองไทยเป็นสยามเมืองยิ้ม คนต่างชาติมาเที่ยวก็มีการ ดือนรับด้วยการไหว้และการยิ้ม เป็นการสื่อถึงวัฒนธรรม ที่คนทั่วโลกได้กล่าวถึง และแม้คนไทยที่ได้ไปต่างประเทศ ก็ได้ไปสืบทอดวิธีการไหว้ การยิ้ม มีน้ำใจให้แก่ชาวต่างชาติ ได้รับ เป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมไทยที่สวยงามและ ถูกกล่าวถึงอย่างมาก ในเมืองไทยมีประเพณี วัฒนธรรม ที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก

18. วัฒนธรรมไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ การกำหนด ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับค่านิยมหลัก 12 ประการ ในระดับ ได้แก่ ระดับชาติ วัฒนธรรมวิถีถิ่นวิถีไทย มุ่งเน้น เชื่อมเอกลักษณ์ไทยในชีวิตประจำวัน ขอยกตัวอย่างค่านิยม ประการที่ 10 คือ ไม่ขาด พอเพียง เลี้ยงชีพได้ ยึดหลัก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยใช้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นที่ตั้งหรือการใช้หลัก 3 ห่วง 3 เงื่อนไข คือ เราสามารถ เอาหลักคำสอนของพระบาทสมเด็จพระองค์ท่านมาดำรง ในชีวิตประจำวันเราได้คือ พอมีพอกินไม่ฟุ้งเฟ้อไม่ใช้เงิน เกินตัวหรือเกินความจำเป็นของตัวเอง ในหลวงท่านเอง ท่านยังดำรงชีวิตแบบพอเพียงคือท่านทรงใช้ยาสีฟัน หอมหลอดไม่เหลือแม้แต่เม็ดเดียว ท่านสามารถพัฒนา ถิ่นทุรกันดารได้สามารถทำให้ที่นั่นมีความเจริญขึ้น ทำให้มี คนรู้จักมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านมีพื้นที่ทำมาหากินได้เยอะขึ้น พระองค์สามารถพัฒนาประเทศให้นำหน้าอยู่ได้มากขึ้น ให้มีความเจริญเข้ามาในประเทศมากขึ้น ในหลวงท่านทรง เป็นห่วงประชาชนไทยกลัวว่าคนไทยจะลำบาก แต่ท่าน ไม่เคยนึกถึงตัวท่านเองเลยว่าจะลำบากหรือไม่ท่านทรงงาน หนักมากเพื่อคนไทยแล้วเราจะทำอะไรให้ท่านได้ทรงภูมิใจ บ้างหรือไม่ หรือในการดำรงชีวิตตามเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงเป็นเรื่องที่ท่านทรงเล็งเห็นประโยชน์และ ผลลัพธ์ของการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

วัฒนธรรมไทยนั้นคนต่างชาติชอบและชื่นชม เป็นอย่างมากเพราะวัฒนธรรมของเราไม่เหมือนชาติใด ในโลกเพราะเรามีวัฒนธรรมที่สวยงามชาติใดในโลก ไม่สามารถเลียนแบบได้ เอกลักษณ์ของไทยนั้น คนไทย มีเอกลักษณ์คือการไหว้โดยที่ชาติอื่นไม่มีการไหว้มีชุดไทย สวย ๆ มีประเพณีดี ๆ สวย ๆ เยอะแยะมากมาย ทำให้ ชาวต่างชาติต่างชื่นชอบชื่นชมในการเป็นไทยเราควรภูมิใจ ที่ได้เกิดบนผืนแผ่นดินไทยได้เกิดเป็นคนไทยได้มีวัฒนธรรม ที่สวยแล้วยังมีพระมหากษัตริย์ที่เก่งและท่านทรงดูแล ประชากรราษฎร์ เป็นอย่างดีไม่มีประเทศไหนในโลกมี พระมหากษัตริย์ที่ดีแบบนี้ เราควรภูมิใจที่ได้เกิดเป็น คนไทยในผืนแผ่นดินไทยของเรา

19. วัฒนธรรมไทยมีทัศนคติว่า ค่านิยม 12 ประการมีความ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ วัฒนธรรมไทย คือ สิ่งที่ต้องได้และสิ่งที่ไม่ต้องได้ เช่น กวีนิพนธ์

ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ได้เป็นวัฒนธรรมไปแล้ว จากรุ่นสู่รุ่น และเอกลักษณ์ไทย คือลักษณะเฉพาะบุคคล ชุมชน สังคม ประเทศนั้น เช่น เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม ท้องถิ่น โดยจะสรุปได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกับของคนอื่น ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่ได้รับการยอมรับและต่อยอด จนกลายเป็นวัฒนธรรมไทยที่ได้ซึมซับคนไทยไปทุกคน โดยการสื่อสารเรื่องค่านิยมของไทย 12 ประการ ก็จะยกตัวอย่าง คือ “ค่านิยมประการที่ 3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูบาอาจารย์” ดังนั้นหากทุกคนแสดงออกมาว่าเราเคารพรักท่านและจะเลี้ยงดูท่านในยามแก่เฒ่า โดยการไหว้ในทุกๆ คนคิดว่ามันคือความอ่อนน้อมถ่อมตน แต่ถ้าเราลองคิดในหลาย ๆ แง่มุม การไหว้นั้นจะสะท้อนมาหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นความรัก ความเคารพ ความกตัญญู และวัฒนธรรมของประเทศไทยหรือเสน่ห์ของคนไทย โดยที่ประเทศไทยได้สื่อคือการไหว้กับการยิ้มแบบจริงใจ ด้วยสายตาที่ละเอียดละอ่อน และอีกอย่างคือกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ ที่ทุกคนจะได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เล็ก ๆ ว่าไม่ว่าจะวันพ่อ วันแม่ วันไหว้ครู ทั้ง 3 วันนี้จะให้ความสำคัญแตกต่างกันออกไปอย่างเช่น วันพ่อจะสื่อให้เห็นถึงความรักของลูกที่มีต่อพ่อ และวันแม่ก็เช่นกัน แต่วันไหว้ครูนั้นจะให้มองเห็นว่าครูบาอาจารย์เป็นผู้ให้ความรู้คู่ชีวิตกับเราเพื่อไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคตข้างหน้า พระคุณของครูจะสื่อให้เห็นถึงว่าท่านได้สั่งสอนเรามาตั้งแต่เด็กจนโต ในรั้วโรงเรียน หรือร่วมหาวิทยาลัยก็ตาม ท่านได้มอบความรู้ทั้งหมดที่ท่านมีให้แก่เรา จนทำให้เราต้องซึ่งถึงพระคุณที่สามหรือพระคุณของครูบาอาจารย์ สิ่งที่เราจะตอบแทนท่านได้คือใช้วิชาความรู้ที่ท่านสอนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการดำเนินชีวิตและการทำความดีต่างๆ ไม่ว่าจะด้วยความซื่อสัตย์ต่อประเทศชาติและบ้านเมือง การมีวินัยน้ำใจไมตรี หรือทุกอย่างในการทำความดีสิ่งทีบอกไปข้างต้นนั้นคือส่วนหนึ่งที่ได้ยกตัวอย่างมาจากค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อที่จะให้ระดับชาติหรือคนในชาติและธรรมาภิบาลวิถีถิ่นวิถีไทย เพื่อมุ่งเน้นเรื่องเอกลักษณ์ไทยในชีวิตประจำวัน โดยการที่ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ที่มาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทยนั้น เพื่อที่อยากให้เห็นมุมมองของไทยอย่างหนึ่งหรือวัฒนธรรมไทยที่จะสื่อออกไปให้คนต่างประเทศเห็นว่า “ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือวัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริง”

20. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่าค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ วัฒนธรรมไทยหมายถึง การสร้างความงดงามและความดีงามให้แก่ชุมชน เป็นสิ่งที่สามารถจับต้องได้และไม่สามารถจับต้องได้ เช่น กวีนิพนธ์ ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่สืบทอดต่อกันมาซ้ำๆ เรื่อยๆ จนเป็นเครื่องมือหรือรากฐานอันดีงามให้แก่วัฒนธรรมไทย ในส่วนของเอกลักษณ์ไทย หมายถึง การมีเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะตัว โดยสามารถดูได้จากบุคคล ชุมชน สังคมหรือในประเทศนั้น ๆ เช่น ศาสนา เชื้อชาติ พระมหากษัตริย์ ฯลฯ คือ เป็นที่มีเฉพาะตัวหรือเป็นสิ่งที่ทำมาเรื่อย ๆ จนติดอยู่ที่ตัว (จิตใต้สำนึก) ถ้าจะให้พูดถึง การไหว้ เป็นการกระทำที่สื่อความหมายออกมาเป็นวัฒนธรรม ซึ่งดูได้จากการอ่อนน้อมถ่อมตน การแสดงความเคารพ การมีสัมมาคารวะต่อผู้ที่มีอายุสูงกว่าเรา เกิดจากการแสดงท่าทาง ออกมาเป็นท่าของการไหว้หรือพนมมือ ในส่วนของเอกลักษณ์ มีเพียงประเทศไทยประเทศเดียวเท่านั้นที่มีกรายกมือไหว้ หรือพนมมือ คือ การทำความเคารพ เกิดขึ้นมาอย่างช้านาน แล้วปฏิบัติมาเรื่อย ๆ จนติดตัว ติดเป็นนิสัย แต่สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเรื่องที่ดีงามที่อยู่ในชาติของเรา (เป็นสิ่งที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน) ดังนั้นเรื่องที่ได้ยกตัวอย่างมา คือ ค่านิยมประการที่ 5 เรื่อง “การรักษาวินัยวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงาม” ซึ่งได้ยกตัวอย่างมาจาก หัวข้อ การสื่อสารเรื่องค่านิยม 12 ประการ โดยมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีนั้นเป็นคนคิดหัวข้อนี้ขึ้นมา

21. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่าค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ ดังที่กระทรวงวัฒนธรรมได้กำหนดกลยุทธ์ขับเคลื่อนที่เชื่อมโยงกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ธรรมาภิบาลวิถีถิ่นวิถีไทย มุ่งเน้นเรื่องเอกลักษณ์ไทยในชีวิตประจำวัน ตรงกับค่านิยมของไทยที่ว่า ธรรมาภิบาลวิถีถิ่นวิถีไทย มุ่งเน้นเรื่องเอกลักษณ์ไทยในชีวิตประจำวัน คือ การตอบแทนพระคุณต่อบุพการี ผู้สูงอายุ เช่น การแสดงความเคารพด้วยการไหว้ แสดงหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสด้วยการยิ้ม นั่นเอง ดังนั้นค่านิยมไทยทั้ง 12 ประการจะสื่อให้ทุกคนเป็นคนดีทั้งนั้น

22. วัยรุ่นไทยมีทัศนคติว่าค่านิยม 12 ประการมีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมไทยอย่างมากเพราะ วัฒนธรรมไทย

มีการสืบทอดกันมายาวนาน เป็นการแสดงให้เห็นถึงความอ่อนน้อมของคนไทย แสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เป็นการบ่งบอกถึงวัฒนธรรมประเพณีที่ยังคงดำรงไว้ไม่ให้หายไปจากคนไทยทั้งเด็กหรือผู้ใหญ่ที่สืบทอดกันมาช้านานและยังคงขับเคลื่อนต่อไปโดยใช้หลักค่านิยม 12 ประการเข้ามาเป็นแรงผลักดันให้มีและสืบทอดต่อไป อัตลักษณ์ที่แสดงออกถึงความตั้งใจในการพัฒนาสังคมไทยได้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่เชื่อมโยงกับค่านิยม 12 ประการ แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมประเพณีอันงดงามของคนไทย การแสดงออกของคนไทยในเรื่องการยึดที่บ่งบอกถึงความจริงใจ ความเป็นมิตรต่อผู้อื่น ทั้งคนไทยด้วยกันเองและชาวต่างชาติในเรื่องของการไหว้ คนไทยถูกสั่งสอนตั้งแต่เด็กในเรื่องของความเคารพความอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่เมื่อเด็กหรือคนที่มีอายุน้อยกว่าเมื่อเจอผู้ใหญ่ให้ทำความเคารพโดยการไหว้แสดงให้เห็นถึงความมีมารยาทที่ดี มีความรู้จักในเรื่องของการทำความเคารพอย่างดีรวมถึงเรื่องการเมืองใจของคนไทยที่พบเห็นกันอยู่บ่อยๆ สร้างความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่เป็นสิ่งที่งดงามที่คู่ควรจะอนุรักษ์สืบทอดต่อไปให้คงอยู่และถ่ายทอดแก่เด็กและเยาวชนให้เข้าถึงแก่นแท้ของความเป็นไทยต่อๆ ไปไม่ให้สูญหายไป

การอภิปรายผล

ดังนั้นถ้าหากผู้ส่งสาร สามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารให้คล้อยตามบทสรุปผลการวิจัยข้างต้นได้ นั่นมิได้หมายความว่าผู้รับสารอ่อนแอและตั้งรับ แต่เป็นเพราะองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของการ “ใส่รหัส” และ “ถอดรหัส” ในขณะนั้น ช่วยสร้างบริบทที่เอื้อการส่งและรับความหมาย เช่น เมื่อเราเห็นภาพนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า (ความจริง) หากผู้ส่งสารพยายามติดตั้งรหัสความหมาย (encode) ว่านั่นหมายถึง การแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ผู้ส่งสาร) และผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานของกลุ่มผู้รับสารคนไทย การตีความเนื้อหาสาระ (ภาพนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า) ก็จะไปในทิศทางเดียวกันแต่หากผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานของกลุ่มผู้รับสารที่ไม่ใช่คนไทย การตีความเนื้อหาสาระ (ภาพนักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติในเวลาเช้า) ก็จะไปในทิศทางที่หลากหลาย

ดังตัวอย่างงานวิจัยของ วรวงศ์นาไข่มุก (2553) ที่ใช้แนวคิดเรื่อง ‘การเข้ารหัส/ถอดรหัส’ ของฮอลล์ มาวิเคราะห์การเข้ารหัสและการถอดรหัสของโฆษณาส่งเสริมสังคมทางโทรทัศน์ไทย ในปี พ.ศ. 2551 วรวงศ์นา พบว่าการถอดรหัสของผู้รับสารจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับจุดยืนตามผู้ส่ง (preferred reading) คือตีความหมายตรงตามทีผู้ส่งต้องการ เมื่อผู้ส่งสารพยายามเข้ารหัสสัญญาณ (encode) ด้วยเครื่องมือของตัวบทที่หลากหลาย เพื่อสร้างเงื่อนไขการรับรู้ และเพื่อควบคุมการอ่านความหมายให้ตรงตามทีผู้ส่งสารต้องการอย่างรัดกุม และผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานประสบการณ์ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยม และอุดมการณ์ของผู้รับสารที่อยู่ภายใต้กรอบเดียวกัน การตีความเนื้อหาสาระก็จะไปในทิศทางเดียวกัน แต่หากผู้รับสาร ถอดรหัสความหมายบนพื้นฐานประสบการณ์ภูมิหลังทางวัฒนธรรม ค่านิยม และอุดมการณ์ของผู้รับสารที่อยู่ภายใต้กรอบที่หลากหลาย

ตัวอย่างเช่น การตีความเนื้อหาสาระก็จะไปในทิศทางที่หลากหลายค่านิยมประการที่ 9 มีสติรู้ตัว รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งค่านิยมนี้มุ่งเน้นให้คนคิดเป็น ส่งเสริมความรู้ความสามารถในการคิด คาดการณ์ และควบคุมตนเอง การมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ แบบนี้เรียกว่า จิตลักษณะ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในคนที่มีพฤติกรรมของคนดี และ คนเก่ง และสำคัญต่อพฤติกรรมแทบทุกประเภทของบุคคล หากนำหลักทฤษฎี ของ สจวร์ต ฮอลล์ ที่ว่าด้วยการเข้ารหัส-ถอดรหัส decode-encode มาผนวกเข้ากับค่านิยมประการที่ 9 ดังนั้นความเข้าใจลึกซึ้งของสาร ก็ขึ้นอยู่กับผู้รับสารยอมรับในสารนั้นหรือไม่นั่นเอง ดังนั้นค่านิยมดังกล่าวนี้จึงต้องเปิดใจยอมรับกับค่านิยมดังกล่าว เพื่อให้ สารที่ออกประสบความสำเร็จกับคนไทยในชาติ เพื่อให้คนไทยมีจิตสำนึกด้าน การมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “ค่านิยมหลักของไทย 12 ประการ: ความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมไทยและอัตลักษณ์ไทย” สามารถใช้แนวคิดของกลุ่มนักศึกษานิเทศศาสตร์คนอื่นๆ ได้อีก เช่น

แนวคิดการครอบครองความเป็นเจ้าของ (hegemony) อันโตนีโอ กรัมซซี

วัฒนธรรมไทยได้สอดแทรกความกตัญญูทวดที่ไว้เกือบทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็น การถูกปลูกฝังโดยถูกถ่ายทอดไว้ตั้งแต่เด็ก การไหว้ การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดพิธี วันพ่อแม่และวันไหว้ครู เขียนเรียงความวันสำคัญที่กล่าวถึงการแต่งกลอนต่าง ๆ ในวันสำคัญ โดยจะใช้แนวคิด “กลไกการครองอำนาจนา” นั้นเปรียบได้กับการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์หรือระบบความคิด ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ตามที่กลุ่มผู้ดำเนินการสร้างการครองอำนาจนาต้องการเพื่อสื่อไปถึงประชาชนในชนชั้นต่าง ๆ หรือ “พื้นที่ประชาสังคม” เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการยินยอมที่จะปฏิบัติตามความต้องการของชนชั้นผู้ถ่ายทอดอุดมการณ์ จึงทำให้เรารับรู้ถึงการแสดงความเคารพ ความกตัญญูซึ่งจะทำให้สถาบันครอบครัวและสังคมของเรามั่นคง เพราะเราได้ถูกปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ตั้งแต่เด็ก จนสามารถมาใช้ได้กับในชีวิตประจำวัน

ความกตัญญูในวันพ่อ วันแม่ และวันไหว้ครู ทำให้เด็กได้พูดถึงบุคคลในครอบครัวในสาระเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมของเด็ก สามารถปลูกฝังคุณธรรมให้เป็นเครื่องกำกับตลอดชีวิต ด้วยคุณธรรมแห่งความดีงามทั้งหลายจะเกิดกับเด็กได้อย่างถาวร เราจึงควรที่จะปลูกฝังความกตัญญูลงในจิตใจของเด็ก พร้อมกับ การให้วิชาความรู้ควบคู่กันไป

โดยนโยบายการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการนี้ ของคณะกรรมการแห่งชาติ หรือ คสช. นั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับหลักธรรมะ ถือว่ามีความคล้ายเคียงกัน เพราะเป็นหลักจริยธรรมที่ทุกคนควรยึดถือและประพฤติปฏิบัติ ซึ่งตนมองว่าขณะนี้ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะฟื้นฟูค่านิยมเหล่านี้ให้กลับคืนสู่สังคมไทย

นายกรัฐมนตรี กล่าวถึงสิ่งที่จะได้รับจากการปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการที่นายกรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ว่า จะทำให้สังคมและประเทศชาติดีขึ้น ทำให้ครอบครัวมีความสุข ซึ่งความสุขนั้นไม่จำเป็นจะต้องมีฐานะร่ำรวยทุกคน โดยให้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทางพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเหตุมีผล

พอประมาณ มาเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งขอให้เด็กและเยาวชนใช้ชีวิตและใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะของตนเองและครอบครัว แต่หากบุคคลใดที่มีโอกาสดีอยู่แล้วก็ขอให้ใช้โอกาสนั้นให้ดีที่สุดและประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่เกรงและเอาเปรียบคนอื่น ส่วนใครไม่สามารถที่จะมีโอกาสที่ดีดังกล่าวก็ขอให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้มากขึ้นทั้งในและนอกห้องเรียนไปพร้อมกันด้วย ซึ่งปัจจุบันการศึกษา มีหลายช่องทางที่สามารถศึกษาและเรียนรู้ได้ ทั้งการศึกษาในภาคบังคับ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาที่ตามอัธยาศัย หรือการศึกษาที่จะเร่งต่อยอดสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ในเวทีโลก

การที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้นำนโยบายหลักค่านิยมของคนไทย 12 ประการมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของประชาชน โดยรัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์ชัดเจนว่า “เราจะต้องเป็นประเทศที่มั่นคงและมั่นคงอย่างยั่งยืน” ภายใน 5 ปี (2015 – 2020) โดยทุกคนจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับประชาคมอื่น ๆ ในโลก ซึ่งขณะนี้รัฐบาลกำลังดำเนินการทุกอย่างภายใต้เวลาที่จำกัดในการบริหารประเทศเพื่อจะขับเคลื่อนประเทศไปให้ได้ในวันข้างหน้าและไม่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะฝากไว้กับเด็กและเยาวชนทุกคนคือให้ทุกคนใส่ใจและมองไปข้างหน้าว่าอนาคตต้องการเป็นและต้องการทำอะไร โดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินที่จะไปสู่จุดนั้นให้ชัดเจน โดยรัฐบาลก็จะนำค่านิยม 12 ประการไปให้นโยบายและวัฒนธรรมเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยจะมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดเรื่อง “กลไกการครองอำนาจนา” นั้นเปรียบได้กับการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดอุดมการณ์หรือระบบความคิด ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ตามที่กลุ่มผู้ดำเนินการสร้างการครองอำนาจนาต้องการเพื่อสื่อไปถึงประชาชนในชนชั้นต่าง ๆ หรือ “พื้นที่ประชาสังคม” เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการยินยอมที่จะปฏิบัติตามความต้องการของชนชั้นผู้ถ่ายทอดอุดมการณ์ ชาตินิยมให้คนในสังคมรักชาติ และประพฤติปฏิบัติตน

การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน การปฏิบัติตนเสียสละให้ความร่วมมือ

ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ความเสียสละจึงเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐาน ที่คำจูนคนในสังคมไทยให้อยู่รอดปลอดภัยมาได้จนถึงปัจจุบัน หากเราได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับครอบครัว ไปยังชุมชน จึงจะสามารถสร้างเยาวชนที่แข็งแกร่งซึ่งเป็นอนาคตของประเทศต่อไป

หากเมื่อนำแนวคิดของอันโตนิโอ กรัมชี่ ที่กล่าวถึง การครอบงำความคิดโดยผ่านสื่อใดสื่อหนึ่งเข้าไปยังตัวผู้รับสารก็จะสามารถทำให้เกิดการยอมรับโดยไม่รู้ตัว หากเรานำความคิดการทำดีที่ดีที่สุดให้กับเยาวชนของเราเยาวชน จะได้รับการสร้างกรอบจิตสำนึกตั้งแต่เด็กโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นเด็กหรือเยาวชนที่เติบโตขึ้นมาจะมีความเสียสละ และเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพที่ดีให้กับประเทศชาติอีกด้วย

References

- Bowarnkitiwong, S. (2003). *Statistics applied to behavioral sciences*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Dailynews Online. (2016). *Ministry of culture rolled out culture events in year 2016*. Retrieved from <http://www.dailynews.co.th/#/education/351386> (in Thai)
- Jeh-oh, F. (2015). *D-slatan sa dan tai program: Encoding meaning of southern border Thailand. Situation on television*. Doctor of Philosophy Program in Business Administration Thesis, Naresuan University. (in Thai)
- Kaewthep, K. & Hinviman, S. (2008). *The flow of political economic theorist and educational communication*. Bangkok: Parbpim. (in Thai)
- Kaimuk, V. (2010). *Encoding and decoding of public service advertising in Thai television in 2008 (B. E. 2551)*. Master of Arts Mass Communication Thesis, Chulalongkorn University. (in Thai)
- Royal Thai Government Website. (2014). *The NCPO's policy to specify the main 12 Thai values for the national reform*. Retrieved from <http://www.thaigov.go.th/th/news1/item/84708-id84708.html> (in Thai)
- Sirivedhin, A. (2009). *Motivation and Thai tourist attraction level of Chinese tourist Thailand*. Paper presented at the 2nd Humanities and Social Sciences Seminar on “The Changing World and Society from Humanities and Sociology Perspective: Intellectual Power for Country Development”. Dhurakij Pundit University. (in Thai)
- Suksote, N. (2010). *Communication and the change and maintenance of social classes structure: A case study of football consumption culture in Thai society*. Doctor of Philosophy, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. (in Thai)

